

NWEA, 16 mei 2019

Geachte heer Don,

Graag maak ik namens NWEA gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het ontwerpbesluit tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 31 van de Elektriciteitswet 1998 betreffende de implementatie van de HVDC Verordening (hierna: HVDC), met zaaknummer ACM/18/034086.

Over het voorstel van Netbeheer Nederland en het ontwerpbesluit van ACM hebben wij de volgende vragen en opmerkingen. Over het algemeen zouden wij graag zien dat een aantal keuzes die afwijken van de standaard beter wordt toegelicht, zodat achteraf heel helder is waarom afwijkende keuzes zijn gemaakt.

1. Art. 6.1 definieert voor 6 frequentiebanden tussen 47 en 52 Hz hoe lang het HVDC systeem in bedrijf en aan het net gekoppeld moet blijven. Voor de spanningsgrenzen die in art. 6.7 en 6.29 worden gedefinieerd, worden deze maximale periodes waarbij de HVDC systemen aan het net moeten blijven alleen voor de bovengrenzen van de spanning gedefinieerd (zo tussen 1,05 en 1,15 pu). Er worden hier in tegenstelling tot artikel 6.1 geen ondergrenzen gedefinieerd (tot 0,85 pu).

Het is NWEA niet duidelijk waarom dit zo is. Wij hebben er geen direct bezwaar tegen, maar zien wel graag dat wordt toegelicht waarom in dit geval de ondergrenzen – blijkbaar – niet relevant zijn.

2. Verder valt NWEA op dat de U-Q diagrammen op blz. 6 en 14 er weer anders uit zien dan de U-Q diagrammen in de rest van de Netcode. Vooral de spanningsgrenzen liggen op andere waarden, vooral blindvermogen zijn de grenzen wel uniform. Het is NWEA onduidelijk waarom dit bij HVDC systemen nu anders is dan bij generatoren die direct aan het net gekoppeld zijn. Je zou uniformiteit verwachten als je uitgaat van RfG. NWEA ziet graga dat toegelicht wordt waarom deze grenzen verschillen in het geval van HVDC netten ten opzichte van het gewone net.
3. Eveneens is het NWEA niet duidelijk waarom PPM's die via HVDC zijn aangesloten slechts maximaal 0,14 pu blindvermogen moeten leveren of opnemen i.p.v. 0,35 resp. 0,4 pu (blz. 13/14). Ook hier zien wij graag een toelichting waarom deze keuze wordt gemaakt.
4. Bij artikel 6.10 staat op blz. 7 een P-Q diagram voor PPM's. Hierin valt op dat zelfs bij P=0 (geen wind) toch het volledige blindvermogen van 0,35 pu resp. 0,4 pu geleverd dan wel opgenomen moet kunnen worden. Voor de direct gekoppelde PPM's hoeft dit slechts vanaf P=0,1 (weinig wind) en dan is het ook al een haast onhaalbare kaart.

NWEA vraagt zich af of:

- Dit de juiste grafiek is aangezien de tekst van dit artikel vooral ingaat op HVDC-convertorstations

-

- dit artikel in overeenstemming is met de nu lopende discussie over blindvermogen bij de implementatie van de RfG in de Nederlandse Netcode. Wanneer dit niet het geval is verzoekt NWEA om dit artikel aan te passen aan de uiteindelijke tekst in de Netcode m.b.t blindvermogen.
 - NWEA verzoekt of er een duidelijke toelichting gegeven kan worden waarom hier toch blindvermogen geleverd moet worden in geval het niet waait.
5. Tot slot valt het NWEA op dat heel wat parameters en regel-eisen voor iedere HVDC aansluiting afzonderlijk in de desbetreffende ATO moeten worden vastgelegd. NWEA wil graag dat juist zoveel mogelijk parameters en regel-eisen uniform zijn en in de Codes worden vastgelegd.
